

SZKODNIKI W DOMU I OGRODZIE - JAK SKUTECZNIE SOBIE Z NIMI RADZIĆ?

TO BĘDZIE DOBRY SEZON

Ma Chinez

1.

SŁOWO WSTĘPU

Jednym z najczęściej występujących domowych szkodników, którego bardzo ciężko pokonać są mole! Ileż ja dostaję od Was wiadomości: Ula, ratuj, mole zaatakowały moją kuchnię! Niestety okazuje się, że czasem przyniesiemy ze sklepu paczkę płatków albo mąki, w której pojawi się ten szkodnik i umarł w butach, bo walka z molami to proces żmudny i często nieskuteczny.

Na szczęście z roślinami w domu i w ogrodzie jest inaczej, bo chociaż czasem szkodniki pojawiają się podobnie przyniesione wraz z rośliną ze sklepu, to pozbyć się ich znacznie łatwiej, zwłaszcza, jeśli mamy sprzymierzeńca w postaci skutecznych środków ich zwalczania!

Wspólnie z ekspertami z Substral podpowiem Wam, jak ostatecznie się z nimi rozprawić. Na kolejnych stronach wspólnie opiszemy, jak zapobiegać szkodnikom roślin domowych i ogrodowych i jak skutecznie je zwalczać, gdy już się pojawią.

Szkodniki — odwieczny problem roślin domowych i ogrodowych

Przędziorki, czerwce, ziemiórki – jeśli posiadasz w swoim domu rośliny ozdobne, prawdopodobnie nazwy tych szkodników przynajmniej obity Ci się o uszy. Z kolei rośliny ogrodowe bardzo często padają ofiarą

mszyc, gąsienic i mrówek. Prawdopodobnie to właśnie atak patogenów szkodnika lub grzyba jest najczęstszym powodem ich żółknięcia, nieprawidłowego wzrostu i innych szpecących liście oraz pędy dolegliwości. Zaczyna się niewinnie, ale jeśli zlekceważysz atak możesz doprowadzić nawet do śmierci rośliny. Uciążliwość szkodników polega też na tym, że bardzo szybko rozprzestrzeniają się na kolejne rośliny. A zatem im szybciej i skuteczniej zadziałasz, tym większa szansa, że wypłenisz szkodniki ze swojego mieszkania bądź ogrodu.

Wiedza, czyli podstawa w walce ze szkodnikami

Najpotężniejszym orężem w batalii z domowymi i ogrodowymi szkodnikami roślin jest wiedza, którą teraz postaram Ci się przekazać. Aby ochronić swoje rośliny, musisz umieć rozpoznać wroga i jego metody działania i wiedzieć, jak zareagować. Wiedza dotycząca domowych i profesjonalnych sposobów zwalczania szkodników stanowi gwarancję bezpieczeństwa ogrodu i roślin doniczkowych.

Zapraszam Cię wraz z Substral do szczegółowego przewodnika po zagrożeniach roślin ze strony szkodników!

Ziemiórki

2.

NAJCZĘŚCIEJ WYSTĘPUJĄCE SZKODNIKI - CHARAKTERYSTYKA

W walce ze szkodnikami, podobnie jak w każdej batalii, pierwszym krokiem do sukcesu jest poznanie strategii wroga. Regularnie obserwując swoje rośliny masz szansę natychmiast zidentyfikować zagrożenia i podjąć odpowiednie kroki. W tej części poradnika przedstawię Ci wszystkie popularne szkodniki roślin i skuteczne sposoby ich zwalczania.

Najpopularniejsze szkodniki roślin domowych

Zacznijmy od szkodników, które chętnie atakują domowe rośliny doniczkowe, jak również te, znajdujące się na Twoim balkonie bądź tarasie. Przędziorki, ziemiórki czy czerwce potrafią naprawdę mocno dać się we znaki domowym kwiatom. Ich ataków możesz spodziewać się praktycznie przez cały rok, a profilaktyka ochrony roślin nie zawsze jest w ich przypadku skuteczna. Szkodniki nierzadko przynosimy do domu na niedawno zakupionych roślinach. Niezauważone chętnie rozprzestrzeniają się atakując kolejne doniczki. Poznaj najbardziej problematyczne szkodniki roślin domowych.

Przędziorki

Przędziorki, należą do najgroźniejszych szkodników roślin doniczkowych, są małe i ciężko je zidentyfikować! Ludzkie oko postrzega je jako malutkie czerwone bądź brązowe punkciki gromadzące się na powierzchni rośliny. Na szczęście szkodniki pozostawiają po sobie wyraźne i charakterystyczne ślady, w postaci drobnych pajęczynek znajdujących się na pędach, kwiatach oraz liściach. Przędziorki na ogół są zauważalne na spodniej części liścia.

Przędziorki upodobały sobie ciepłe i suche warunki, dlatego zagrożenie stanowią przede wszystkim zimą, w trakcie sezonu grzewczego. Uwielbiają szczególnie draceny, fuksje, palmy, cytrusy i fikusy. To gatunki wyjątkowo wrażliwe na suche powietrze, więc właśnie w okresie zimy są mocno narażone na działanie szkodników. Przędziorek chętnie też atakuje rośliny osłabione zbyt słabym oświetleniem, zbyt intensywnym nawożeniem i brakiem zraszania. Gatunki tropikalne wymagają naprawdę wysokiej wilgotności, takiej jaką miałyby w naturalnym środowisku, żeby lepiej radzić sobie ze szkodnikami.

Jeśli na swoich roślinach zauważysz przędziorki, masz do dyspozycji ekologiczne metody ich zwalczania. Kilukrotne przemycie rośliny mieszanką wody i szarego mydła powinno skutecznie zniechęcić szkodniki. Domowymi metodami przygotujesz również preparaty na bazie czosnku i cebuli. Pamiętaj o regularnym zraszaniu swojej rośliny. Gdy domowe metody są nieskuteczne, spróbuj znacznie bardziej efektywnych syntetycznych środków ochrony roślin. Postępuj przy tym zgodnie z instrukcją dołączoną do preparatu. Ja polecam [SUBSTRAL Polysect Środek Owadobójczy Spray](#), który zapewnia aż trzytygodniowe działanie.

Wciornastki

A teraz słuchajcie uważnie, bo nie będę dwa razy powtarzać :). Wciornastki to grupa owadów o długości około 1,5 mm wyposażonych w aparat kłująco ssący i odżywiających się sokami roślinnymi. Na roślinach domowych najczęściej spotykaną odmianą jest wciornastek ciepłarek. Jest żółto-brązowy, ma siedmioczułkowe czułki i przezroczyste skrzydła.

To naprawdę mały szkodnik, a skutki jego działalności nie są tak charakterystyczne, więc czasem ciężko go rozpoznać. Zazwyczaj na liściach i kwiatach pojawiają się jasne plamki. Z czasem dochodzi do deformacji i przebarwień. Kolejny niepokojący sygnał to czarne grudki – odchody wciornastków. Aby upewnić się, że masz do czynienia właśnie z tymi szkodnikami, pod liście i kwiaty podłóż białą kartkę. Energicznie potrząśnij rośliną – na kartkę spadną małe, ciemne szybko poruszające się osobniki.

Zwalczanie wciornastków w przypadku roślin doniczkowych bywa kłopotliwe, ale jeśli zastosujesz syntetyczny środek ochrony roślin do użytku domowego, problem powinien szybko zniknąć. Jeśli mamy do czynienia z wciornastkiem korzeniowym trzeba wyjąć roślinę z doniczki, oczyścić korzenie z ziemi i opryskać środkiem [SUBSTRAL Polysect Ochojnik Środek Owadobójczy](#).

Czerwce: tarczники, miseczniki czy wełnowce?

Owady zaliczane do czerwców to najpopularniejsze szkodniki roślin ogrodowych i doniczkowych. Może-

my je podzielić na tarczniki, którymi zajmiemy się oddzielnie, miseczniki oraz wełnowce. Wszystkie trzy są małe i ciężko je zidentyfikować – widać dopiero skutki ich działalności.

Miseczniki dzielą się na kilka gatunków, które lubują się w poszczególnych roślinach. Rozpoznaś je po twardej owalnej osłonce, która po śmierci żerującej samicy stanowi ochronę dla jej larw. Dodatkowym zagrożeniem ze strony tych szkodników jest wytwarzana przez nie rosa miodowa, na której z kolei pojawiają się czarne grzyby sadzakowe. Spokrewnione z misecznikami wełnowce nie posiadają pancerza, ale są wyposażone w woskowaty i włóknisty biały nalot przypominający wełnę. One również wydzielają szkodliwą rosę miodową.

Pancerz bądź włóknisty nalot dobrze chronią czerwce przed chemicznymi insektycydami. Niektóre poradniki proponują ręczne usuwanie szkodników przy pomocy zwilżonej wodą szmatki, ale to sposób skuteczny na krótko, bo niestety czerwce szybko wrócą. Roślinę można przemywać wodą z szarym mydłem, ale najskuteczniejszy będzie oprysk. Najlepiej wybrać wygodne w użyciu preparaty, w sprayu, na przykład SUBSTRAL Polysect Środek Owadobójczy Spray.

Nicień

Nicień to szczególnie trudny przeciwnik, bo ich dostrzeżenie gołym okiem jest praktycznie niemożliwe. Poza tym, w odróżnieniu od większości szkodników, te niewielkie bezkręgowce o długości zaledwie 0,3 mm żerują w glebie, na korzeniach roślin. Na liściach rośliny zaatakowanej przez nicienie pojawiają się szorstkie drobne plamy, które od unerwienia roślin stopniowo rozprzestrzeniają się na ich powierzchni promieniście. Na korzeniach z kolei wyrastają nietypowe narośle. Nicienie przenoszą dodatkowo szkodliwe wirusy, grzyby i bakterie, które bez trudu atakują korzenie osłabionej już rośliny.

Na nicienie skuteczne są trzy sposoby: domowy wyciąg z czosnku, woda lub profesjonalny preparat. Jeśli uważasz, że Twoje rośliny zostały zaatakowane przez nicienie, 20 g ząbków czosnku zalej litrem wody i odstaw miksturę na 3 dni. Następnie podlewaj roślinę tym skutecznym, ekologicznym preparatem. Inną metodą jest zanurzenie doniczki z rośliną na 1-2 godziny w wodzie. Nicienie wypłyną na powierzchnię. Nicieni z doniczki pozbędziesz się również wykorzystując produkty zawierające odpowiednie szczepy bakterii oraz profesjonalne preparaty w sprayu, które dobrze radzą sobie też z innymi szkodnikami.

Wełnowce

Ziemiórki

O ziemiórkach słyszał prawdopodobnie każdy posiadacz roślin doniczkowych. To niezwykle kłopotliwe szkodniki, bo aby się ich pozbyć, trzeba zwalczać i dorosłe osobniki, i żyjące w ziemi larwy. Ziemiórki to niewielkie muchówki o długości około 0,5 cm. Są czarne i mają przezroczyste skrzydła. Twój niepokój powinna wzbudzić obecność muszek wokół doniczek. Samice składają w glebie jaja, z których po kilku dniach wykluwają się żerujące na korzeniach i nasadzie łodygi przezroczyste larwy.

Cykl życia ziemiórek jest bardzo krótki, dlatego szybko się rozmnażają i rozprzestrzeniają. Zaatakowane rośliny z dnia na dzień marnieją i usychają, nie ma więc czasu do stracenia. Pomocne mogą być preparaty do zwalczania owadów o działaniu kontaktowym podawane poprzez podlewanie.

Aby pozbyć się dorosłych osobników, skorzystaj z żółtych tablic lepowych. Alternatywą jest wypełnienie żółtego kubeczka wodą z dodatkiem octu jabłkowego i płynu do naczyń – owady się w nim utopią. Czynności te, należy powtarzać nawet przez kilka tygodni, by pozbyć się kolejnych pokoleń szkodników. W przypadku niektórych roślin możesz postawić na przesuszenie gleby poprzez jej rzadsze podlewanie, co powinno spowodować wyginiecie larw. Pozostałe kwiatki podlewaj wspomnianym już naparem z czosnku. Ostatecznym rozwiązaniem jest przesadzenie rośliny, jednak w pierwszej kolejności musisz wykonać kąpiel dezynfekcyjną korzeni. Dokładnie oczyszczone korzenie umieść na 24 godziny w wodzie z dodatkiem mydła potasowego.

Warto jednak wiedzieć, że prostszą i skuteczniejszą alternatywą dla tej kombinacji stanowi użycie spraw-

zonego SUBSTRAL Polysect Środek Owadobójczy. Wystarczy rozcieńczyć go w wodzie (według instrukcji na opakowaniu) i podlać nim roślinę. Co ważne, nie tylko pozbędziemy się dzięki niemu ziemiórek, ale także zabezpieczy on roślinkę przed kolejnym atakiem.

Skoczogonki

Co za dużo to niezdrowo – to powiedzenie idealnie odnosi się do skoczogonków. Nazwa nie wzięta się znikąd, bo istoty te poruszają się podskakując, a ich ogony są rozwidlone. Te mierzące zaledwie 2 mm długości przezroczyste lub białe stawonogi rozkładają szczątki organiczne znajdujące się w doniczkach, co korzystnie wpływa na podłoże. W niewielkich ilościach są więc pożyteczne.

Problem pojawia się, gdy populacja skoczogonków rośnie. Wówczas zaczynają żerować na żywych tkankach roślinnych – pędach, liściach i korzeniach, w których uwielbiają wygryzać otwory. Gdy zauważysz ślady ich aktywności, czas działać!

W przypadku niektórych gatunków doniczkę wystarczy na kilka godzin zanurzyć w wodzie, a następnie usunąć jej nadmiar. Skoczogonki wypłyną na powierzchnię, skąd z łatwością się ich pozbędziesz. Ta metoda pomoże Ci przy okazji rozprawić się także z innymi szkodnikami. Później odstaw roślinę w dość suche miejsce, unikając jednak grzejnika i przestań podlewać na tydzień. Twoje kwiaty błyskawicznie odżyją! Jeśli chcesz bez wysiłku uniknąć pokaźnej kolonii skoczogonków w swoich doniczkach, zastosuj organiczny środek ochrony przeznaczony do roślin domowych, np. [Substral Multi-Insect](#).

Tarczniki

Tarczniki

Dotychczas omówiliśmy już metody walki z wełnowcami i misecznikami. Teraz zajmiemy się pozostałymi gatunkami czerwców – tarcznikami, które jest bardzo trudno zwalczać i które bardzo szybko rozprzestrzeniają się na roślinach doniczkowych. Charakteryzujące się owalnym kształtem owady mają średnicę maksymalnie 2 mm. Skutki działalności tarczników to szybkie żółknięcie, a następnie obumieranie liści, co uniemożliwia rozwój rośliny. Zwalczanie owadów jest utrudnione ze względu na obecność pancerza przypominającego tarczę, stąd zresztą organizmy te wzięły swoją nazwę.

Pluskwiaki można usuwać z powierzchni liści ręcznie, na przykład wykałaczką bądź szczoteczką do zębów. Pod roślinę warto położyć papier, na który trafią zdjęte owady. Liście należy później przemyć wacikiem nasączonym roztworem wody z alkoholem, co pomoże pozbyć się larw. Alternatywne rozwiązanie stanowi mieszanka octu i szarego mydła.

Tarczniki, podobnie jak inne czerwce, można też zwalczać przy pomocy preparatów oleistych Multi-Insect gotowych do użycia – dzięki tłustej warstwie, który pozostawi preparat, odbierzemy im dostęp powietrza. Można również skorzystać z gotowego, syntetycznego preparatu Substral Polysect Środek Owadobójczy. Najskuteczniejsze będą preparaty chemiczne o działaniu systemicznym stosowane poprzez podlewanie. Taki preparat wnika w roślinę i wraz z sokami jest pobierany przez szkodnika.

Powszechne szkodniki roślin ogrodowych

Wraz z chorobami oraz chwastami największym zagrożeniem dla roślin ogrodowych są szkodniki. Żeby zwalczać je skutecznie trzeba przede wszystkim dobrze je rozpoznać. W tej części zaprezentuję Ci najbardziej powszechne szkodniki roślin ogrodowych i podpowiem, w jaki sposób sobie z nimi poradzić.

Mrówki

Mrówka jaka jest, każdy widzi, ale o ile rozpoznanie jej jest banalne, to pozbycie się jej to już zupełnie inna historia. Mrówki świetnie czują się na nasłonecznionych trawnikach, ale ze względu na szybkie nagrzewanie się tych przestrzeni można je spotkać także pod kostką brukową, a nawet w pobliżu czy też wewnątrz budynków. Rozwój dużej kolonii sprawia niekiedy, że owady stają się częstymi gośćmi w naszych mieszkaniach. Ich obecność pogryzienia jest kłopotliwa nie tylko dla roślin, ale też dla ludzi.

Mrówki bywają w ogrodzie pożyteczne – roznosząc nasiona pomagają w wysiewie roślin, oczyszczają podłoże i poprawiają napowietrzenie gleby, a także zabijają szkodliwe gąsienice i larwy. Jednak ogromna kolonia może negatywnie wpływać na system korzenny roślin, niszczyć sadzonki i przyczyniać się do przeredzenia trawnika. Warto pamiętać, że liczna obecność mrówek świadczyć może także o pojawieniu się w ogrodzie mszyc – owady żywią się wytwarzaną przez nie spadzią.

Mrówki

Aby ograniczyć liczebność mrówek w ogrodzie, możesz po prostu w odpowiednim miejscu posadzić rośliny, za którymi te owady nie przepadają: cynamon, majeranek i nagietek. Niektórzy radzą ustawianie pułapek z miodu, ale to metoda mało skuteczna, a dodatkowo zagrażająca pszczołom. Znacznie sprytniejsze rozwiązanie stanowi [SUBSTRAL Pułapka na Mrówki](#), dzięki której pozbędziesz się owadów wizytujących w Twoim domu, na zewnątrz sprawdzi się SUBSTRAL Preparat Na Mrówki w proszku, którym można posypać gniazdo lub zrobić roztwór do podlania. Mrówki zawleką do gniazda szkodliwą substancję i nakarmią nią pozostałych mieszkańców mrowiska, co z czasem uśmierci kolonię.

Gdy obecność kolonii mrówek w ogrodzie stanie się zbyt uciążliwa, sięgnij po sprawdzone insektycydy. Wspólnie z Substral, mogę zarekomendować Ci preparat [SUBSTRAL Granulki na Mrówki](#). Forma granulki jest wygodna w użyciu, substancja niszczy również gniazda i charakteryzuje się długim działaniem – nawet przez miesiąc.

Ślimaki

„Ślimak, ślimak, pokaż rogi, Dam ci sera na pierogi [...]” – niestety ten dziecięcy wierszyk nie ma wiele wspólnego z prawdą i zwyczajami żywieniowymi tych bezkręgowców. Ślimaki w naszych ogrodach zasłużyły na miano szkodników. W dodatku nie są zbyt wybredne i pożerają wszystkie części roślin, łącznie z korzeniami.

Ślimaki, w przeciwieństwie do mrówek, preferują wilgotne środowisko i mniej słoneczne dni. Bardzo łatwo je zauważyć po deszczu. Nie ignoruj obecności ślimaków i zareaguj zanim dojdzie do uszkodzenia roślin.

Sprawdzonym sposobem na walkę z tymi szkodnikami jest [SUBSTRAL Naturen Ślimakol](#). Ten ekologiczny preparat możesz stosować do ochrony roślin ozdobnych, owoców i warzyw, a także profilaktycznie. Po spożyciu preparatu szkodniki szybko giną w wyniku odwodnienia.

Trześniówki

Jeśli w swoim ogrodzie masz drzewa owocowe, przede wszystkim wiśnie i czereśnie, zagrożeniem dla ich owoców jest kolejny popularny insekt – nasionnica trześniówka. Dorosłe osobniki to muchówki o długości około 0,5 cm, posiadające jedną parę charakterystycznych przezroczystych skrzydeł z paskami przypominającymi nieco umaszczenie zebry. Pomiędzy tułowiem a odwłokiem można dostrzec wyraźną żółtą plamkę.

Jednak zagrożenie dla owoców stanowią przede wszystkim larwy trześniówek. Samica składa na ich powierzchni kilkaset jaj, z których wykluwają się białe beznogie larwy żerujące wewnątrz owoców. Stąd właśnie biorą się robaczywe czereśnie czy wiśnie. W takiej sytuacji sprawdzi się [SUBSTRAL Mospilan Środek Owadobójczy](#), który również możesz stosować na rośliny ozdobne w Twoim ogrodzie.

Ślimak

Ochojniki

Jedno z głównych zagrożeń dla drzew iglastych stanowią ochojniki. Te niewielkie owady szczególnie upodobały sobie świerki i modrzewie. Wiosną ich larwy rozpoczynają żerowanie na igłach. Zimowanie odbywa się w korze. Dojrzałe larwy zmieniają się w samice, które składają jaja. Część kolonii w postaci bezskrzydłych samic pozostaje na świerku, jednak skrzydlate samce przenoszą się na modrzew.

Charakterystycznym objawem obecności ochojników są przypominające szyszki galasy, czyli narośle pojawiające się na roślinach – z początku zielone, następnie brązowieją. Zniekształceniu ulegają młode, tegoroczne pędy. Niewielkie białe larwy można dostrzec pod woskową osłonką. Zaatakowane igły żółkną zakrzywiają się, a na koniec opadają.

Aby insektycydy okazały się skuteczne, opryski warto prowadzić od kwietnia do końca września. Zaobserwowane wiosną galasy najlepiej błyskawicznie wycinać i palić. Planując rozmieszczenie drzew i krzewów w ogrodzie, postaraj się posadzić modrzewie z dala od świerków, co utrudni insektom rozprzestrzenianie się. Aby wyplenić te szkodniki z ogrodu, gdy już się pojawią, zastosuj specjalnie do tego przewidziany – [SUBSTRAL Polysect Ochojnik 005 SL](#). Wczesną wiosną, można również zastosować oprysk, przy użyciu [SUBSTRAL Multi-Insectem koncentrat](#). Opryskiwanie najlepiej wykonywać co 2 tygodnie.

Mszyce

Właścicielom ogrodów mocno we znaki dają się szkodniki z gatunku mszyc, które należą do najpopularniejszych i najbardziej uciążliwych szkodników ogrodowych. Te powszechnie spotykane insekty z chęcią atakują też kwiaty balkonowe. Występują na wielu gatunkach, co znacznie utrudnia ich wyplenienie. Poszczególne rodzaje mszyc mają swoje wyraźne preferencje żywieniowe i każdy z nich ma nieco inny cykl życia.

Większość gatunków mszyc to małe pluskwiaki o delikatnych skrzydłach występujące na roślinach w licznych koloniach i chronione przez mrówki, które żywią się ich spadzią. Wszystkie wysysają z roślin sok powodując pokaźne straty. Mogą żerować na spodzie liści, kwiatach i pędach. Głównym zagrożeniem są bezskrzydłe samice, które bardzo szybko się rozmnażają i zakładają nową kolonię. Na szczęście mszyce stosunkowo łatwo dostrzec gołym okiem. Najczęściej mają zieloną, pomarańczową bądź czarną barwę. Liście roślin zaatakowanych przez te szkodniki szybko zwijają się i zniekształcają. Na ich powierzchni zbiera się osad w postaci spadzi, która utrudnia fotosyntezę, co w skrajnym przypadku prowadzi do śmierci rośliny. Jaja mszyc zimują natomiast w podłożu.

Niewielką kolonię mszyc możesz próbować usunąć z rośliny przy pomocy wilgotnej szmatki, przy okazji zgniatając pojedyncze osobniki. Jednak ze względu

Ochojniki

na szybkie rozmnażanie i żywotność owadów, mocno rekomenduję zastosowanie sprawdzonych środków ochrony roślin. Do większości roślin ogrodowych idealny będzie [SUBSTRAL Polysect Mszyca](#), który działa kontaktowo zwalczając widoczne szkodniki. Dodatkowo preparat wnika głęboko do wnętrza rośliny i krąży w jej sokach przez okres 3 tygodni (w przypadku roślin ozdobnych jest to aż 6 tygodni) chroniąc roślinę przed nawrotem szkodników. Przy pomocy tego samego środka poradzisz sobie również z ziemiórkami, misecznikami, wełnowcami i wieloma innymi popularnymi szkodnikami. W ochronie warzyw i owoców przed mszycami skuteczny będzie natomiast preparat [SUBSTRAL Polysect Ultra Warzywa Kwiaty](#). Działa podobnie, zwalczając istniejące szkodniki i chroniąc od wewnątrz do 3 tygodni, ale dedykowany jest do roślin jadalnych.

Tarczniki

Groźne dla Twoich roślin ogrodowych są też tarczniki, które omawialiśmy już w części dotyczącej kwiatów doniczkowych. Spłaszczona tarcza tych równoskrzydłych pluskwiaków, liczących wiele gatunków, ma długość kilku milimetrów, co mocno utrudnia ich zwalczanie. To właśnie pod nią ukrywają się po śmierci samicy larwy.

Tarczniki żywią się sokami roślinnymi, atakując przede wszystkim drzewa i krzewy. Objawy żerowania pojawiają się naprawdę szybko. Na liściach zaatakowanych przez tarczniki dostrzeżesz lepką rosę, a następnie błyskawiczne żółknięcie. Z czasem zaatakowane liście opadają. Bez szybkiej interwencji może dojść do śmierci rośliny. Zanim posadzisz roślinę w swoim ogrodzie, dokładnie ją obejrzyj. W tym przypadku profilaktyka ma szczególne znaczenie.

W zwalczaniu tarczników najskuteczniejsze są oczywiście insektycydy systemiczne, które przedstawiłam omawiając sposoby walki z mszycami i ochojnikami. To uniwersalne środki ochrony roślin przeciwdziałające wielu gatunkom szkodników. Dorosłe osobniki możesz też usuwać w sposób mechaniczny, na przykład przy pomocy wykałaczki. Pamiętaj jednak, że wystarczy kilka larw, aby kolonia się odrodziła.

Przędziorki

Przędziorki, z którymi prawdopodobnie miewasz do czynienia na swoich roślinach doniczkowych, potrafią też siać spustoszenie w ogrodzie. Poszczególne gatunki atakują między innymi drzewa i krzewy owocowe, a także uprawy w szklarniach.

Przędziorki są dość trudno dostrzegalne gołym okiem, bo ich długość rzadko przekracza 0,8 mm. Charakterystyczną oznaką ich żerowania jest delikatna pajęczynka na liściach, a na niej czerwone, pomarańczowe lub brązowe punkciki. Niewinna nazwa i niewielkie gabaryty są w przypadku przędziorków mylące – te małe szkodniki bezlitośnie wysysają z roślin liściastych sok, co z czasem prowadzi do żółknięcia i obumierania liści.

Aby przeciwdziałać przędziorkom, dbaj o dobrostan swoich roślin ogrodowych. W przypadku wielu gatunków warto unikać monokultury, bo taki model uprawy osłabia Twoje rośliny. Gdy na liściach dostrzeżesz już obecność przędziorków, postaw na skuteczne insektycydy, takie jak SUBSTRAL Naturen Multi-Insekt koncentrat lub gotowy do użycia produkt oleisty. Ten wydajny, w pełni naturalny i mocno skoncentrowany preparat możesz stosować na wszystkie gatunki roślin liściastych, owoców i warzyw, dostępny jest także w formie gotowej do użycia. Poza przędziorkami zwalcza on mszyce, tarczniki i miseczniki.

Gąsienice

W odróżnieniu od larw muchówek gąsienice większości gatunków motyli nie są niebezpieczne dla roślin ogrodowych. Jednak od tej reguły istnieją wyjątki. Zachowaj czujność szczególnie, gdy w swoim przydomowym ogrodzie uprawiasz warzywa, owoce i zioła. Dla roślin kapustnych i strączkowych zagrożenie stanowią gąsienice bielinków i wgryzki szczypiorki. Inne gatunki chętnie atakują jabłonie, grusze, porzeczki i maliny. Dla kwiatów szkodnikami są gąsienice zwójki i piętnówki. Jeszcze inne odmiany upodobały sobie jałowce, świerki i sosny. Gąsienice bardzo często żerują na liściach różnych roślin, wgryzając się w nie i niszcząc.

Większość gatunków gąsienic posiada intensywne ubarwienie i 7 par odnóży. Są niezwykle żarłoczne, co można zaobserwować na zniszczonych liściach i pędach. Pojedyncze osobniki możesz usuwać w sposób mechaniczny, czyli ręcznie, ale w przypadku zmasowanego ataku postaw na sprawdzone środki ochrony roślin, takie jak SUBSTRAL Polysect Ultra Warzywa Kwiaty, który działa nawet przez 3 tygodnie.

Opuchlaki

Opuchlaki to mierzące około 1,5 cm żuki, które na pierwszy rzut oka nie przypominają szkodników roślin. Mają ciemną barwę, twardy pancerz i silne nogi. Niestety pierwsze wrażenie bywa błędne. Opuchlaki żerują na roślinie przez cały rok! Ich larwy żywią się korzeniami, a do aktywności wystarczy im jedynie kilka stopni powyżej zera. Niezwykle żarłoczne doro-

słe osobniki intensywnie zjadają się liśćmi. Chrząszcze są o tyle trudne do wykrycia, że żerują w nocy, by w trakcie dnia chować się w ziemi.

Zaatakowana roślina, ze względu na uszkodzenie korzeni, szybko marnieje i więdnie. Charakterystycznym objawem żerowania osobników dorosłych są dziury wygrzyzione na brzegach liści. Opuchlaki są szcze-

gólnie niebezpieczne dla ogrodowych hortensji. Aby nie dopuścić do rozprzestrzenienia się larw opuchlaków, sadź rośliny ogrodowe na świeżym podłożu. To wielokrotnie używane bywa dla nich dobrym przechowalnikiem. Do zwalczania opuchlaków nadają się ogólne środki ochrony roślin, takie jak preparat SUBSTRAL Mospilan.

3.

ZAPOBIEGANIE SZKODNIKOM ROŚLIN DOMOWYCH

Chroniąc rośliny domowe przed szkodnikami zdecydowanie stawiam na profilaktykę, co polecam i Tobie. Poznaj sprawdzone kroki do skutecznej ochrony domowych roślin doniczkowych. Ich systematyczne wcielanie w życie powinno sprawić, że Twoje doniczki będą wolne od szkodników!

Przeglądanie się roślinom podczas zakupu

Zawsze dokładnie oglądaj rośliny przed zakupem, aby upewnić się, że są one wolne od szkodników. W przeciwnym razie możesz nieumyślnie zaprosić do domu niechcianych gości.

Dokładnie obejrzyj liście i łodygę. Wiedza z poprzedniej części poradnika pomoże Ci zidentyfikować poszczególne szkodniki. Drobna pajęczynka wskazuje na przędziorki. Małe rdzawe kropki to prawdopodobnie tarcznie. Białe wełniste kulki często okazują się wełnowcami. Poskręcane lub pozwijane i przebarwione liście mogą świadczyć o obecności szkodników żerujących na korzeniach, ale również o chorobach grzybowych.

Przed zakupem sprawdź stan ziemi wypełniającej doniczkę. Jeśli widzisz na niej mech, zbyt dużą wilgoć, przerosnięte korzenie czy grzybowy zapach powinna zapalić Ci się czerwona lampka. Wbrew pozorom, ziemia do kwiatów powinna charakteryzować się neutralną wonią. Upewnij się, czy jesteś w stanie spełnić wymagania, które ma dany gatunek oraz czy w Twoim mieszkaniu możesz zapewnić nowej roślinie optymalne dla niej warunki. W przeciwnym razie osłabiona roślina będzie szczególnie narażona na działanie szkodników, przed którymi nie obroni się samodzielnie.

Izolacja nowo zakupionych roślin domowych

Wiele szkodników roślin domowych nie daje znać o swojej obecności natychmiast. Dopiero po czasie okazuje się, że w doniczce zadomowiła się już pokaźna kolonia, która zdążyła zaatakować też sąsiednie kwiaty. W podobny sposób możesz sprowadzić do domu również choroby roślin, na przykład roznoszone przez grzyby. Nie dopuść do takiej sytuacji.

Każdy przybywający do domu kwiat doniczkowy powinien odbyć kwarantannę. Aby uniknąć rozprzestrzeniania się szkodników, postaw roślinę w odosobnio-

nym miejscu i dokładnie obserwuj ją przez miesiąc. Jeśli wszystko jest w porządku, nowy lokator może zostać przeniesiony tam, gdzie Twoim zdaniem będzie prezentować się najlepiej!

Wysypanie ziemi okrzemkowej

Ziemia okrzemkowa to dość popularny produkt stosowany w pielęgnacji roślin doniczkowych. Działa pozytywnie na kwiaty z kilku powodów – ułatwia przenikanie tlenu przez korzenie, chroni rośliny przed toksycznymi substancjami i pomaga w utrzymaniu wilgoci w podłożu.

Ale to nie wszystko! Umieszczanie w doniczce ziemi okrzemkowej odstrasza większość szkodników. Jej porowata struktura uszkadza pancerze owadów i utrudnia ich rozmnażanie. W formie roztworu z wodą możesz ją rozpylać także na liściach, ale nie stosuj na kwiatach. Tam będzie szkodliwa dla pożytecznych owadów, takich jak pszczoły.

Wycinanie starych i uschniętych części roślin

Cięcie roślin doniczkowych to standardowy zabieg pielęgnacyjny, którego nie wolno zaniedbywać, chociaż wiem, że czasem żal każdego listka. Regularnie pozbywaj się starych i zeschniętych części roślin. Często ich stan stanowi oznakę patologii wynikających między innymi z działalności szkodników. O cięciu roślin, pamiętaj również z innych względów. Ucinanie wierzchołków pędów sprawi, że Twoje rośliny będą rozkrzewiać się na bok. Rośliny pnące ucinaj dwa razy w roku i to nawet o połowę długości, aby uzyskać piękny efekt. W drzewkach i krzewach od czasu do czasu skracaj pędy boczne, co przyczyni się do ich zwartej struktury i gęstego krzewienia.

Stosowanie żółtych lepów

Żółte tablice lepowe to jedna z ciekawszych metod walki ze szkodnikami roślin doniczkowych. Z łatwością przyciągają one do siebie owady, które natychmiast wpadają w pułapkę. Stanowią doskonały sposób między innymi na popularne ziemiorzki i mszyce. Stosuj je, aby ochronić rośliny doniczkowe w swoim mieszkaniu, a latem także rośliny balkonowe. Pamiętaj jednak, że taka ochrona nie zawsze jest wystarczająca. Tablice lepowe przyciągają jedynie dorosłe osobniki owadów.

Systematyczne mycie roślin

Regularnie myj rośliny doniczkowe, które hodujesz w domu. Warto to robić przynajmniej raz na kilka miesięcy. Na roślinach z czasem odkłada się kurz. Utrudnia on wymianę gazową, czyli w przypadku roślin pobieranie dwutlenku węgla i emisję tlenu, ponieważ zapycha aparaty szparkowe. Ogranicza też dostęp do światła niezbędnego do przeprowadzenia fotosyntezy, co może być szczególnie istotne zimą. Osłabione roślinki są mocniej narażone na działanie szkodników. Najłatwiej umyć roślinę, przecierając liście zwilżoną szmatką i pozbywając się kurzu. Gatunkom o mniejszych liściach dobrze posłuży także prysznic. Regularnie zraszaj rośliny o tropikalnym rodowodzie. W środowisku zbliżonym do naturalnego będą odporniejsze między innymi na przedziorki.

Wypiekanie nowo zakupionej ziemi w piekarniku

Niestety zdarza się, że szkodniki trafiają do Twojego domu w nowo zakupionej ziemi do kwiatków. Aby tego uniknąć, najlepiej przeprowadzić jej sterylizację. W domowych warunkach można to zrobić wypiekając ziemię w piekarniku. Zawartość worka przesyp na blachę do pieczenia i umieść ją w piekarniku rozgrzanym do 200 stopni Celsjusza. Zabieg powinien potrwać około pół godziny. Po 15 minutach warto przemieszać ziemię. W ten sposób pozbędziesz się nie tylko szkodników, ale również pleśni groźnej dla roślin. Wypiekanie ziemi zabija bakterie, przy czym niektóre spośród nich, są bardzo istotne dla prawidłowego rozwoju rośliny. Dlatego jeśli sterylizujesz ziemię pamiętaj o nawożeniu.

Insektycydy w profilaktyce

W walce ze szkodnikami roślin domowych możesz zdać się na insektycydy. Pamiętaj jednak o odpowiednim rozcieńczeniu preparatu, gdy stawiasz na wygodną formę koncentratu. Wybieraj środki ochrony roślin, które charakteryzują się stosunkowo mało toksyczną zawartością substancji aktywnej, dedykowanej do użytku domowego. Bardzo dobre są tzw. produkty gotowe do użycia. W tym zadaniu dobrze sprawdzają się produkty z gamy SUBSTRAL Polysect, które zwalczają istniejące szkodniki, ale też przez 3 tygodnie od przeprowadzenia oprysku utrzymują się w sokach rośliny, chroniąc ją przed nawrotem szkodników.

4.

ZAPOBIEGANIE SZKODNIKOM ROŚLIN OGRODOWYCH

Walka ze szkodnikami roślin ogrodowych przebiega inaczej niż w przypadku insektów atakujących kwiaty doniczkowe. Z jednej strony dysponujemy w niej dość potężnym orężem w postaci insektycydów, które działają precyzyjnie i skutecznie eliminują szkodniki nawet tygodnie po aplikacji.

Jednocześnie ogród to prawdziwy raj dla szkodników. Mają w nim do wyboru mnóstwo gatunków roślin. Niektóre szkodniki sprawnie przemieszczają się po ogrodzie – na przykład ochojniki przenoszące się z modrzewia na świerk. Mszyce, utożsamiane przede wszystkim z różami dobrze odnajdują się także na innych roślinach. Na skuteczną walkę ze szkodnikami ogromny wpływ mają również warunki atmosferyczne. Stosowanie środków ochrony roślin w ogrodzie wymaga wiedzy, którą przedstawię Ci w tej części poradnika.

Wpływ warunków atmosferycznych

Współczesne środki ochrony roślin są bardzo wygodne w użyciu i często można stosować je przez cały rok. Ale wybór odpowiedniego momentu na oprysk jest bardzo istotny. Wszystko za sprawą pogody. Zanim przystąpisz do oprysku, uważnie zapoznaj się z prognozą na najbliższe godziny i dni, bo w przeciwnym razie Twoja praca pójdzie na marne.

Unikaj rozpylania insektycydów przy wysokiej temperaturze. W takich warunkach część preparatu po prostu wyparuje do atmosfery, a to mocno ograniczy jego skuteczność, chociaż na pierwszy rzut oka mogłoby się wydawać, że substancja została dobrze zaabsorbowana przez roślinę. Bardzo istotnym ograniczeniem w stosowaniu insektycydów jest deszcz. Jeśli opady wystąpią niedługo po rozpyleniu preparatu, czynność wymaga powtórzenia, ponieważ woda całkowicie zmyje środek z liści – wyjątkiem są środki z grupy

SUBSTRAL Polysect, które są odporne na deszcz! Identyczne zagrożenie stanowi rosa. Zdecydowanie unikaj też stosowanie insektycydów w wietrzne dni. Jaka pora oprysku jest optymalna? Z reguły warto rozpylać insektycydy wieczorem lub o poranku. Wiosną i latem panują wówczas niższe temperatury, a wiatr uspokaja się. Unikaj robienia oprysków, kiedy rośliny są mocno nasłonecznione. Niektóre preparaty tracą swoje właściwości pod wpływem obfitego promieniowania UV oraz zbyt wysokich temperatur – najkorzystniejsze to ok. 16-18°C. Optymalne warunki atmosferyczne sprawiają, że preparat ma szansę zostać zaabsorbowany przez roślinę w całości.

Obserwacja i profilaktyka

Niezależnie od tego, czy w przeszłości Twój ogród był atakowany przez szkodniki, stosuj preparaty ochrony roślin, które sprawdzają się w użyciu profilaktycznym. Oprysk nie zaszkodzi roślinom, a może je uratować przed prawdziwą plagą insektów. Jak pokazaliśmy już w poprzednich rozdziałach szkodników często nie widać, a kiedy ślady ich działalności zaczynają pojawiać się na liściach rośliny może być już za późno na jej uratowanie.

Znasz już charakterystykę i objawy występowania poszczególnych szkodników. Tę wiedzę możesz teraz wykorzystać w praktyce w swoim przydomowym ogrodzie. Im szybciej zareagujesz, tym skuteczniej ochronisz swoje rośliny.

Preparaty z grupy Substral Polysect świetnie sprawdzają się jako środki profilaktyczne. Ich główna zaleta polega na tym, że są systemiczne, dzięki czemu utrzymują się w sokach rośliny nawet przez trzy tygodnie, więc w tym okresie zabijają niechcianych intruzów. Zagrożenie najlepiej zdusić w samym zarodku!

5.

WALKA ZE SZKODNIKAMI

Niektóre szkodniki z czasem uodparniają się na profilaktyczne środki ochrony roślin. Ponadto, we własnym ogrodzie niemal co roku można dostrzec nowych, niewidzianych wcześniej intruzów. Dlatego nawet najdoskonalsza profilaktyka nie daje 100% gwarancji, że ogród jest bezpieczny przed insektami. Musisz liczyć się z tym, że prędzej czy później również Twoje rośliny zostaną zaatakowane. W tej części poradnika podsumujemy wiedzę dotyczącą skutecznej walki z insektami roślin ogrodowych.

Szybkie rozpoznanie obecności szkodników

Będę to powtarzać do znudzenia – regularnie obserwuj rośliny ogrodowe. Ich słaba kondycja bywa wynikiem chorób, ale często świadczy o obecności szkodników. Postaraj się znaleźć przyczynę za każdym razem, gdy dostrzeżesz požółkłe bądź poszarpane liście, więdnące pnącza i ogólne marnienie rośliny. Na drzewach iglastych poszukuj galasów przypominających szyszki, które świadczą o obecności ochojników. Mszyce żyją w dużych koloniach na kwiatach i wielu innych roślinach ogrodowych – dostrzeżesz je gołym okiem, a niepokojącym sygnałem powinna być obecność spadzi.

Muchówki ochoczo pojawiające się w pobliżu drzew owocowych i mniejszych roślin mogą okazać się odpowiednio – trześniówkami lub ziemiórkami. Wówczas pamiętaj nie tylko o dorosłych osobnikach, ale przede wszystkim niebezpiecznych larwach. Dokładnie zapamiętaj, jak prezentują się wełnowce i tarczniaki. Za to opuchlaki naucz się odróżniać od podobnych chrząszczy. Reaguj, kiedy tylko podejrzewasz, że rośliny są w niebezpieczeństwie!

Dobór odpowiedniego preparatu

W poprzednich częściach poradnika, przy wsparciu ekspertów z Substral, pokazałam jakie preparaty będą pomocne w zwalczaniu poszczególnych szkodników. Część spośród nich ma bardzo uniwersalne przeznaczenie, więc wyposażenie ogrodu w środki ochronne nie musi wiązać się z wysokimi kosztami, bo jeden preparat pomoże na wiele problemów.

Kontrola rośliny po oprysku

Twoja rola jako opiekuna ogrodu nie kończy się na oprysku. Obserwuj ogród, kontrolując rezultaty zastosowania preparatu. Nie wszystkie szkodniki da się wypłenić natychmiast. Na przykład, eliminacja dorosłych osobników ziemiórek, które mogą pojawić się w twoich doniczkach i ogrodzie, nie musi oznaczać końca problemu. Bardzo niebezpieczne są ich larwy. To samo dotyczy opuchlaków, które w postaci larwalnej zimują w glebie żywiąc się korzeniami. Jeśli jedna metoda walki ze szkodnikami się nie sprawdzi, wypróbuj kolejne.

Wiedza na temat oprysków

Wszystkich stosowanych w ogrodzie preparatów używaj zgodnie z zaleceniami producenta. Część z nich to substancje toksyczne, więc zwróć uwagę na własne bezpieczeństwo. Zadbaj o prawidłowe proporcje w przypadku preparatów wymagających rozcieńczenia, aby osiągnąć doskonałą skuteczność i nie uszkodzić rośliny. Przestrzegaj zalecanych przy opryskach pór roku, dnia i znajdź „okno pogodowe”. Pamiętaj o karencji, czyli czasie jaki musi minąć od oprysku rośliny do zbioru jej owoców.

6. OGRÓD WOLNY OD SZKODNIKÓW

Mam nadzieję, że wiedza, którą w tym krótkim poradniku przedstawiłam Ci z pomocą specjalistów z Substrala, pomoże Ci chronić Twój ogród i kwiaty doniczkowe przed szkodnikami. Dla mnie pielęgnacja roślin to prawdziwa przyjemność, zaś chwile spędzone latem w ogrodzie, a zimą wśród domowych roślin cieszących się dobrą kondycją stanowią nagrodę za wysiłek. Szkody wyrządzone przez insekty sprawiają, że

praca nad roślinami idzie na marne i przykro jest patrzeć, kiedy roślina słabnie.

Dziś wiem, jak tego uniknąć i trzymam kciuki, by udało się to także Tobie. Chroń domowe rośliny, swój ogród, drzewa i krzewy owocowe przed szkodnikami, by czerpać radość z tego co oferuje nam przyroda - bez towarzysztwa niechcianych i nachalnych szkodliwych gości!

Ze środków ochrony roślin należy korzystać z zachowaniem bezpieczeństwa.

Przed każdym użyciem przeczytaj informacje zamieszczone w etykiecie i informacje dotyczące produktu. Należy zwrócić uwagę na szczegółowe wskazania dotyczące ryzyka.

Należy stosować się do zasad bezpieczeństwa zawartych w etykiecie.